

BESZÁMOLÓ A MAGYAR LESZBIKUS, MELEG, BISZEXUÁLIS ÉS TRANSZNEMŰ SZÖVETSÉG 2013. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

(Az éves beszámoló kiegészítő melléklete)

Elfogadva: 5/2014 (V.27.) közgyűlési határozat

SZERVEZETI MŰKÖDÉS

Közgyűlések, ügyvivői testületi ülések. A 2013-as év folyamán egy alkalommal tartottunk közgyűlést (május), a decemberre tervezett közgyűlés 2014 elejére csúszott át. Az új ügyvivők megválasztása május helyett csak februárban történt meg, az ügyvivői testület így az év folyamán összesen három alkalommal ülésezett.

Tisztségviselők. Az új ügyvivők megválasztása a 2013. májusi közgyűlésen elmaradt, a tisztségviselők megválasztására csak 2014 februárjában került sor, 2013. május és december között a korábbi ügyvivők és felügyelőbizottsági tagok látták el a tisztséget.

Új tagszervezetek. A 2013. májusi közgyűlés jóváhagyta a Szivárvány Misszió Alapítvány tagsági kérelmét, ezzel az egyesület tagszervezeteinek száma nyolcra nőtt. Felvettük a kapcsolatot az újonnan megalakult Szivárványcsaládokért Alapítvánnyal, akik jelezték csatlakozási szándékukat, tagságukról 2014-ben dönt a közgyűlés.

Éves munkaterv. A 2012-ben elfogadott stratégiai terv alapján 2013 januárjában elfogadtuk a Szövetség első éves munkatervét, amely tartalmazza a Szövetség operatív működéséhez és a stratégiai célok eléréséhez szükséges tevékenységeket. A munkatervben foglalt tevékenységek megvalósulását az ügyvivői testület egész évben nyomon követte, az erről készült jelentést a 2014 elején tartandó közgyűlés fogja tárgyalni.

NYILVÁNOSSÁG

Logó megújítása. Az új honlap elkészítéséhez kapcsolódóan megújítottuk Szövetségünk logóját. Az új logó megőrzi a korábbi logó szivárvány színeit és betűtípusát, ugyanakkor könnyebben megjegyezhető és felismerhető vizuális elemet – szivárványszínű szövegbuborék – tartalmaz, amely a Szövetség küldetését, vagyis hogy a magyar LMBT szervezetek közös hangját szólaltassa meg, hivatott tükrözni.

Sajtóközlemények. Az év folyamán összesen négy sajtóközleményt adtunk ki: többek között közös civil akció keretében felszólaltunk a rasszista és homofób cikket közlő Magyar Hírlap hirdetői bojkottja érdekében, felhívtuk a figyelmet rá, hogy még a Kormány által felkért nemzetközi szakértők szerint sem felel meg a nemzetközi jognak a kirekesztő családfogalom, valamint közzétettük véleményünket a családi életre nevelés kerettantervéről.

Média-megjelenések. Média-megjelenéseinkről az interneten bárki által elérhető adatbázist építettünk (www.delicious.com/lmbtszovetseg). A legnagyobb figyelmet az Alaptörvény negyedik módosítása kapcsán tartott tüntetések és a Magyar Hírlap elleni bojkott-felhívásunk kapott, mindkettőt más civil szervezetekkel közösen szerveztük. Saját megmozdulásaink közül komoly figyelmet kapott a Budapest Pride-on szervezett politikusi vita, illetve az Orosz Nagykövetség elé szervezett tüntetés. Az év folyamán a sajtó összesen 232 esetben tudósított Szövetségünk tevékenységéről.

Honlap. 2012-ben indított blog alapú internetes oldalunkat az év folyamán rendszeresen frissítettük, a 2013-as évben 2856 látogató fordult meg a honlapon, akik összesen 5351 oldalt tekintettek meg, ez utóbbi több mint 20%-os bővülés az előző évhez képest. 2013 tavaszán megindult a Szövetség új honlapjának elkészítése, amelynek elindulása 2014 januárjára várható.

Facebook. Facebook oldalunkra 2013 folyamán is rendszeresen töltöttük fel a Szövetség munkájával kapcsolatos híreket, eseményeket. 2013 folyamán összesen 73 bejegyzést tettünk közzé. A Szövetséghez tartozó tartalmak mellett helyet biztosítottunk a tagszervezetek felhívásainak, programajánlóinak is. 2013. december 31-én az oldalnak 457 rajongója volt, ez 74%-kal magasabb az egy évvel korábbinál.

Tüntetések. Az egyik kezdeményezői és szervezői voltunk a negyedik alaptörvény-módosítás ellen szervezett, széles civil koalíciót életre hívó, *Az alkotmány nem játék!* című, 2013. március 9-én tartott tüntetésnek, amelyen több ezren vettek részt. Szövetségünk képviselőjében Hanzli Péter felszólalt a tüntetés folytatásaként 2013. március 11-én megtartott *Ne írd alá, János!* című tüntetésen a Dísz téren. A Szövetség is csatlakozott a 2013. szeptember 3-án az Orosz Nagykövetség előtt a propaganda-törvények elfogadása ellen tartott tüntetéshez.

Pride Civil Falu. Az idén első ízben a Szövetség a Budapest Pride Felvonulás után szervezett civil falun is standdal vett részt. Az érdeklődők megismerkedhettek a Szövetség működésével, stratégiai tervével és feliratkozhattak önkéntesnek.

Sziget. A korábbi évek hagyományait folytatva 2013-ban is a Szövetség koordinálásával vehettek részt LMBT civil szervezetek a Civil Szigeten. A korábbi öt helyett 2013-ban a Szövetség mellett hat hazai LMBT szervezet mutatkozott be a közös sátorban.

ELŐREHALADÁS A STRATÉGIAI CÉLOK ELÉRÉSE TERÉN

Az LMBT családok jogi elismerésének megteremtése

Alaptörvény 4. módosítása. A családvédelmi törvény kirekesztő családfogalomra és a bejegyzett élettársak öröklésének korlátozására vonatkozó rendelkezéseit hatályon kívül helyező alkotmánybírósági döntést követően a kormánypárti képviselők a negyedik alaptörvény-módosítás keretében a kirekesztő családfogalmat is az Alaptörvénybe kívánták illeszteni. A módosítás ugyanakkor számos más, emberi jogi szempontból problémás rendelkezést is az Alaptörvénybe foglalt volna, így például a hajléktalanság kriminalizálását, a kiségyházak hátrányos megkülönböztetését vagy a hallgatók röghözkötését. A módosítás ellen széleskörű civil koalíció jött létre, amelyben Szövetségünk is kezdeményező szerepet játszott. Két, több ezer embert mozgósító tüntetést szerveztünk (2013. március 9.: *Az Alkotmány nem játék!*; 2013. március 11.: *Ne írd alá, János!*), és több nyilvános eseményen (2013. február 21.: IV. Módosítás Szabadegyetem; 2013. március 13.: Hungary after the 4th Constitutional Amendment: A CEU Roundtable) és a médiában is ismertettük a családfogalommal kapcsolatos álláspontunkat. Egyik tagszervezetünk szakértői részt vettek a Velencei Bizottság számára készített *amicus* vélemény elkészítésében, amelynek eredményeként a Bizottság megállapította, az Alaptörvény vonatkozó rendelkezésének csak olyan értelmezése fogadható el, amely a család fogalmából nem zárja ki az azonos nemű párokat. A Kormány hivatalos álláspontja ezzel összhangban azóta az, hogy a család alaptörvényi fogalma csak szimbolikus rendelkezés, amely nem meghatározza a család fogalmát, csak rögzít annak alapját, így a család fogalmából nem zárja ki az azonos nemű bejegyzett élettársakat, őket a magyar jog továbbra is családnak tekinti.

Egészségügyi törvény. 2013 augusztusában véleményeztük az egészségügyről szóló törvény új Polgári Törvénykönyvvel kapcsolatos módosításának tervezetét, és javasoltuk,

hogy az egészségügyi döntések meghozatalára, illetve a kapcsolattartásra jogosult személyek köre egészüljön ki a mostoha- és nevelőszülővel, illetve a mostoha- és nevelt gyermekkel, ezzel növelve a nem vérszerinti szülők és gyermekeik jogbiztonságát. A javaslat elutasításra került arra hivatkozva, hogy ha a törvény explicite nem is nevesíti e személyeket, az érintettek jognyilatkozatok megtételével ma is feljogosíthatják az egészségügyi döntések meghozatalára, illetve a kapcsolattartásra ezt a személyi kört.

Emberi Jogi Kerekasztal. Az azonos nemű párok és gyermekeik jogi helyzetét az LMBT munkacsoport különböző ülésein több alkalommal is érintettük, a 2013. június 28-i ülésre külön összefoglaló anyagot készítettünk a családjogi kérdésekről, amelyben javasoltuk, hogy töröljék a diszkriminatív házasság- és családfogalmat az Alaptörvényből; szüntessék meg a bejegyzett élettársi kapcsolat és a házasság között fennálló különbségeket, különösen a névviselés, a mesterséges megtermékenyítéshez való hozzáférés, az örökbefogadás és a partner gyermekének örökbefogadása kapcsán; valamint képzési és érzékenyítő programokkal csökkentsék az azonos nemű párok gyermeknevelésével kapcsolatos ellenérzéseket. Az LMBT munkacsoport mellett felszólaltunk a szivárványcsaládok érdekében a gyermekjogi munkacsoport egyik ülésén (azonos nemű nevelőszülők, illetve LMBT nevelt gyermekek helyzete), illetve az egyéb szociális jogokkal foglalkozó munkacsoport ülésén is (azonos nemű párok gyermekvállalásának bátorítása mint a demográfiai probléma megoldása).

Szivárványcsaládokért Alapítvány. Az év folyamán számos eszközzel segítettük a Szivárványcsaládokért Alapítvány megerősödését. A 2013. április 7-én tartott első Szivárványcsaládok Napját követően lehetőséget biztosítottunk az Alapítvány számára a sajtóközleményük sajtólistánkon való közzétételére, kiközvetítettük őket a Krétakör által 2013. március 16-án szervezett családdal kapcsolatos vitára. 2013. szeptember 26-án stratégiai egyeztetést folytattunk az Alapítvány egyik vezetőjével, és felkértük őket a Szövetséghez való csatlakozásra.

Az LMBT emberek láthatóságának növelése, előbújásuk elősegítése

EchoTV-ügy. A Szövetség 2009-ben indított eljárást az ORTT-nél az EchoTV ellen egy gyűlöletkeltő műsor kapcsán, az eljárás végére 2013-ban sikerült pontot tenni: az eredetileg kiszabott 90 percnyi elsötétítést előíró szankciót ugyan a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság a bíróság utasításának megfelelően 200.000 Ft-ra mérsékelte, továbbra is fenntartotta ugyanakkor, hogy a műsor gyűlöletkeltő volt az LMBT emberekkel szemben, ez a magyar médiaszabályozás történetének első ilyen jogerős döntése.

Választási kampány. A Szövetség 2013 őszén sikeresen pályázott az Open Society Initiative for Europe (OSIFE) választásokkal kapcsolatos pályázati felhívásán, amelynek keretében 2014 tavaszán többek között azonos nemű párokat felvonultató köztéri plakátkampányt fogunk megvalósítani.

Munkáltatói képzések. Részt vettünk a magyar állam által benyújtandó, munkáltatókat megcélzó képzéseket megvalósító pályázat összeállítására összehívott Progress munkacsoport-értekezleteken, ahol felhívtuk a figyelmet rá, hogy a képzéseknek az antidiszkriminációs rendelkezésekre, így különösen a szexuális irányultság és nemi identitás szerinti hátrányos megkülönböztetés tilalmára is ki kell térniük. Az állami pályázat benyújtásra került, eredménye még nincs.

Az LMBT témák fokozottabb megjelenítése a köz-, illetve felsőoktatásban

Emberi Jogi Kerekasztal. Az LMBT témák közoktatásban való megjelenítése az LMBT munkacsoport 2013. júniusi, augusztusi és novemberi ülésén is téma volt, az EMMI képviselői ragaszkodtak hozzá, hogy a téma tárgyalását kötelezően nem lehet előírni, az az iskolák döntésén kell, múljon. Ugyanakkor kiemelték, hogy az erkölcsstan keretében nagyobb tér lesz az ilyen témák megtárgyalására.

Családi Életre Nevelés. A Nemzeti Alaptanterv (NAT) és a kerettantervek 2012-es véleményezése után írásban véleményeztük az új, az iskolák által választhatóan külön tantárgyként bevezethető családi életre nevelés kerettantervét. A tanterv álláspontunk szerint teljesen összekeveri a nemi szerepek, biológiai nem, genetikai nem, társadalmi nem, nemi identitás, gender fogalmait, láthatatlanná teszi az azonos neműek közötti párkapcsolatokat és nyíltan transzfób megjegyzéseket tartalmaz. Véleményünkre semmilyen visszajelzés nem érkezett, az abban foglaltakat a jogalkotó nem vette figyelembe.

A nemváltás jogi, intézményi és finanszírozási feltételeinek javítása

Emberi Jogi Kerekasztal. A Kerekasztal LMBT munkacsoportjának 2013. júniusi ülésén az egészségügy témája kapcsán felvetettük a transzneműség betegségként való kezelésének, illetve a nemi átalakító beavatkozások társadalombiztosítási finanszírozásának kérdését is. Az ezzel kapcsolatos konkrét javaslatunk az általunk készített rövid írásbeli összefoglalóban is megjelentek.

Transzpont csoport. 2013 augusztusában felvettük a kapcsolatot az újonnan létrejövő, egyelőre csak informális csoportként működő Transzpont csoporttal, és megvitattuk a jövőbeni együttműködés kereteit.

Az LMBT emberek egészségének fejlesztése

Emberi Jogi Kerekasztal. A Kerekasztal LMBT munkacsoportjának 2013. júniusi, augusztusi és novemberi ülésén is napirenden volt az LMBT emberek egészségügyi ellátásának kérdése, a témában a Szövetség külön összefoglaló anyagot készített, amelyben többek között javasoltuk érzékenyítő képzések szervezését; az LMBT fiatalok mentális egészségét megcélzó kampányok folytatását; és a HIV/AIDS prevenció megerősítését. A 2013. novemberi ülésen a képzések fontosságát az EMMI képviselője is elismerte.

Nemzeti HIV/AIDS Munkacsoport. 2013. december 11-i ülésén a Nemzeti HIV/AIDS Munkacsoport döntést hozott a Szövetség egy delegáltjának meghívására a Munkacsoportba. A hivatalos felkérés az év végéig még nem érkezett meg a Szövetséghez.

Kisebbségi csoportok közötti szolidaritás erősítése

Alaptörvény 4. módosítása. Az Alaptörvény 4. módosítása számos társadalmi csoport, köztük több hátrányos helyzetű csoport számára is komoly jogkorlátozáshoz vezetett. A módosítás ellen létrejött széleskörű civil koalícióban számos más kisebbségi csoport szervezetével is együttműködtünk, így például A Város Mindenkié csoporttal, a Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetséggel, a Méltóságot Mindenkinek Mozgalommal és a Migránsszolidaritással.

A Szövetség érdekérvényesítő képességének növelése

Emberi Jogi Kerekasztal. A Kerekasztal 2012 decemberi megalakulást követően 2013-ban megkezdték működésüket a Kerekasztal tematikus munkacsoportjai. Az LGBT Emberek Jogaiért Felelős Munkacsoport az év folyamán háromszor (2013. június 28., 2013. augusztus 30., 2013. november 15.) ülésezett, emellett részt vettünk a Nők Jogaiért Felelős Munkacsoport (2013. május 23., 2013. február 21., 2013. november 14.), valamint a Gyermek Jogaiért Felelős Munkacsoport (2013. szeptember 18.) valamennyi ülésén is. A napirendi pontokhoz kapcsolódóan rövid helyzetértékelést és konkrét közpolitikai javaslatokat tartalmazó összefoglaló anyagokat készítettünk az alábbi témákban: azonos nemű családok, foglalkoztatás, egészségügy, oktatás, gyűlölet-bűncselekmények, gyűlöletbeszéd, rendőrségi érzékenyítés, családon belüli erőszak, nevelőszülők.

Equinet jelentés. 2013 októberében az egyenlő bánásmód területén működő állami szervek európai hálózata, az Equinet jelentést tett közzé az egyenlő bánásmód területén működő állami szervek LGBTI emberekkel kapcsolatos munkájáról. A jelentés kapcsán személyes találkozót kezdeményeztünk az Equinet két magyar tagjával, az alapvető jogok biztosával és az Egyenlő Bánásmód Hatósággal (EBH). Míg az EBH a kérést elutasította, az alapvető jogok biztosával megindult a találkozó szervezése, amelyre várhatóan 2014 januárjában kerül sor.

Progress munkacsoport. Három év kihagyás után 2013 augusztusában ismét meghívást kaptunk a PROGRESS Nemzeti Antidiszkriminációs Munkacsoport ülésére az Emberi Erőforrások Minisztériumától. Szövetségünk beszámolót készített az LGBT emberekkel kapcsolatos legfrissebb kutatásokról és jogalkotási fejleményekről, amely beépítésre került a pályázat alapját képező keretdokumentumba, illetve véleményeztük a kormány által benyújtani tervezett, munkaadókat megcélzó képzésekre vonatkozó pályázati programot. Felhívtuk a figyelmet arra, hogy a képzéseknek az antidiszkriminációs rendelkezésekre, így különösen a szexuális irányultság és nemi identitás szerinti hátrányos megkülönböztetés tilalmára is ki kell térniük. Az állami pályázat benyújtásra került, eredménye még nincs.

Politikai pártok. 2012 őszén valamennyi demokratikus politikai pártot megkerestük rendszeres egyeztetések érdekében. 2013 januárjában a Magyar Szocialista Párt (MSZP) elnökhelyettesével, 2013 májusában a civil ügyekért felelős alelnökkel tartottunk egyeztetést. Az elnöki szintű egyeztetésre várhatóan 2014 januárjában kerül sor. 2013 áprilisában a Párbeszéd Magyarországi társelnökével, májusban pedig a Lehet Más a Politika (LMP) két társelnökével tartottunk egyeztetést. 2013 áprilisában szakértői szintű egyeztetésre került sor az Együtt 2014 két munkatársával. A FIDESZ és a KDNP megkeresésünkre továbbra sem válaszoltak.

Politikai vita. 2013. július 3-án négy ellenzéki párt részvétel *Politikai pártok, programok* címmel vitát rendeztünk a Budapest Pride Fesztivál keretében. A vitára valamennyi demokratikus politikai pártot meghívtuk, de csak a DK, az Együtt-PM, az LMP és az MSZP fogadta el a meghívást. A vitán közel 80 fő vett részt, a vitáról a sajtó széles körben tudósított. A vitáról videófelvétel készült, amelyet a Szövetség oldalán tervezünk közzétenni.

Nagykövetségek, nemzetközi szervezetek. Az év folyamán több esetben találkoztunk nagykövetségek és nemzetközi szervezetek képviselőivel, hogy beszámoljunk nekik az LGBT embereket érintő fejleményekről. 2013. február 27-én az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének LGBT-ügyi jelentéstevőjével, 2013. január 9-én a francia nagykövetség

munkatársával, 2013. április 4-én a norvég nagykövettel, 2013. október 31-én az amerikai nagykövettel, illetve az európai ügyekért felelős amerikai külügyminiszter-helyettessel találkoztunk. Az év folyamán többször is frissítettük a magyarországi LGBT embereket érintő legfontosabb emberi jogi problémákat bemutató egyoldalas összefoglaló anyagunkat, amelyet e találkozókra terjesztettünk.

Sajtóadatbázis. Az év folyamán folyamatosan bővítettük a sajtóadatbázisunkat, a listán jelenleg 584 újságíró elérhetősége szerepel.

PÉNZÜGYEK

Bevételek. Az év egyik fontos célkitűzése volt a Szövetség pénzügyi helyzetének megerősítése pályázatokon való indulás útján. Az év folyamán két nemzetközi pályázatot is sikerült benyújtani, az egyiket az ILGA-Europe, a másikat az Open Society Initiative for Europe felé. Mindkét pályázaton sikerrel indultunk, így a jövő évre 2013-as költségvetés többszöröse áll a Szövetség rendelkezésére. A 2013-as év pénzügyi beszámolójában ezek a folyamatok még nem mutatkoznak meg, az év folyamán csak a tagszervezetek által befizetett tagdíjából származott a Szövetségnek bevétele.

Kiadások. Mivel a Szövetség rendelkezésére álló források az év folyamán még minimálisak voltak, csak a legszükségesebb kiadásokat eszközöltük: befizettük a domain és tárhely fenntartás díját, az ILGA-Europe tagdíját, a felmerülő postaköltségeket és telefonszámlát.